

គម្រោងបង្ការការបង្កើនផលិតផលកសិកម្មដើម្បីបង្កើនជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន
(TSTD — ADB TA 7305-CAM)

បច្ចេកទេសដាំដំណាំបន្លែ

ត្រីសក់

គ្រាប់ពូជល្អ ទិន្នផលខ្ពស់ល្អ

អាមេរិកថា

គម្រោងបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីបង្កើនផលិតភាពជុំវិញតំបន់ទន្លេសាប (TSTD) ជាគម្រោងជំនួយ បច្ចេកទេស ដែលផ្តល់សហ-ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងសម្រាប់អនុវត្ត ដោយរដ្ឋាភិបាលហ្វ្រង់ឡង់ មូលនិធិដៃគូអ៊ី- អាស៊ី និងចែករំលែកពុទ្ធិនៃសាធារណៈរដ្ឋកូរ៉េ និង ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចូលរួម បដិភាគមិនមែនជាថវិកា (ធនធានមនុស្ស ការិយាល័យបំពេញការងារ...) សម្រាប់អនុវត្តគម្រោង។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី ជាអ្នកចាត់ចែងប្រតិបត្តិការផ្ទាល់ ជំនួសមុខឲ្យម្ចាស់ជំនួយ ។ គម្រោង កំពុងធ្វើការសាក ល្បងបង្ហាញបច្ចេក វិទ្យាកសិកម្ម និង ផ្តល់សេវាព័ត៌មានជនបទ ដើម្បីបង្កើន និង ពង្រីកប្រាក់ប្រភពចំណូលរបស់គ្រួសារកសិករខ្នាតតូច ក្នុងខេត្ត កំពង់ចាម កំពង់ធំ សៀមរាប និង បន្ទាយមានជ័យ។

គម្រោងបានអនុវត្តកម្មវិធីធ្វើបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យាផលិតកម្មដំណាំបន្លែ ក្នុងខេត្តកំពង់ចាម និង ខេត្តកំពង់ធំ ដោយសហការជាមួយ ក្រុមហ៊ុនគ្រាប់ពូជបន្លែ អ៊ីស្ត វ៉េស្ត ស៊ីដ អ៊ិនធើណេសិនណាល (East West Seed International) ក្នុងរូបភាពកិច្ចសហការភាពជាដៃគូសាធារណៈ-ឯកជន ។ អ្នកបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុន បាន សហការជាមួយមន្ត្រីកសិកម្ម នៅតាមមូលដ្ឋានក្នុងខេត្តទាំងពីរ បានអនុវត្តកម្មវិធីធ្វើបង្ហាញ និងបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេសផលិតកម្មបន្លែ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្របង្រៀនឱ្យធ្វើអនុវត្តជាក់ស្តែង (សាលារៀនបន្លែកសិករ) ជាជំហានៗ តាមដំណាក់កាលលូតលាស់ ពេញមួយវដ្តដំណាំ។

សៀវភៅណែនាំបច្ចេកទេសកសិករ ស្តីពី **បច្ចេកទេសដាំត្រសក់** នេះ បានរៀបចំឡើងដើម្បីផ្តល់នូវចំណេះ ដឹង និង ចំណេះធ្វើជាក់ស្តែង ដល់គ្រួសារកសិករ ស្តីពី ការដាំបន្លែត្រសក់ តាមបច្ចេកទេសថ្មី ដែលអាចដាំ បានគ្រប់ រដូវ ពេញមួយឆ្នាំ។ បច្ចេកទេសថ្មីនេះ ជួយគ្រួសារកសិករ ឲ្យមានប្រភពចំណូលថ្មី ជាប្រចាំបន្ថែមមួយទៀត ដោយ ប្រើប្រាស់ឱ្យកាន់តែអស់លទ្ធភាពនូវធនធានដី-ទឹក និង ធនធានផ្សេងទៀតដែលគ្រួសារមាន ។

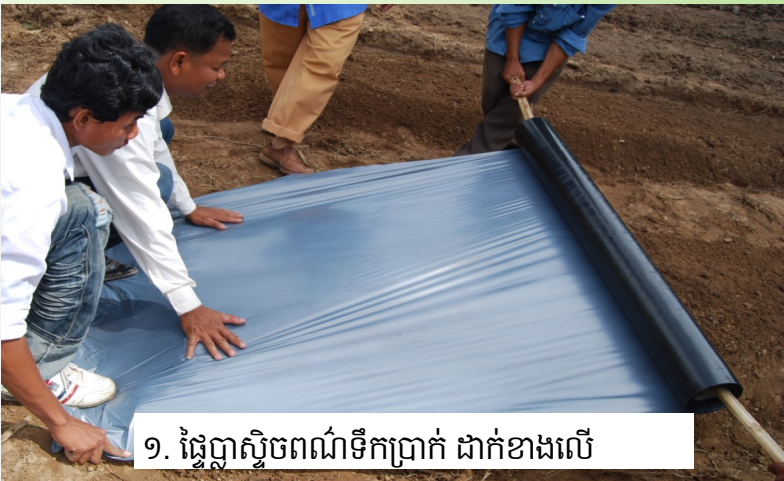
ខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅណែនាំបច្ចេកទេសនេះ បានរៀបចំឡើងដោយក្រុមអ្នកបច្ចេកទេសរបស់គម្រោង និង របស់ក្រុមហ៊ុនគ្រាប់ពូជបន្លែ អ៊ីស្ត វ៉េស្ត ស៊ីដ សម្រាប់កសិករ ដោយផ្អែកលើជំហានអនុវត្តជាក់ស្តែង និង បទពិសោធន៍ ទទួលបានជោគជ័យក្នុងការដាំដំណាំនេះ រយៈពេលពីររដូវកន្លងមក នៅក្នុងខេត្តទាំងពីរ ។

ការអនុវត្តកម្មវិធីធ្វើបង្ហាញ និងបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពី ការដាំដំណាំត្រសក់ តាមបច្ចេកទេសថ្មីនេះ អាច ទទួលបានជោគជ័យ ដោយសារមានការគាំទ្រជាប់ជាបន្ត ពីថ្នាក់ដឹកនាំ និង បុគ្គលិកក្រុមទីប្រឹក្សាគម្រោង ពី លោក ប្រាក់ ថាវអមិជា ប្រធានសម្របសម្រួលគម្រោង TSTD និង ជាអគ្គលេខាធិការរង នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង ពីមន្ទីរកសិកម្មខេត្ត ទាំងពីរ។

១. ការលើករង

- គួរ រាស់ឲ្យបានម៉ដល្អ ហើយហាលដីឱ្យបានពី១០ទៅ១៥ថ្ងៃ
- លើករងជា:
  - ទទឹង: ១ ម៉ែត្រ និងបណ្តោយទៅតាមលទ្ធភាពដី តែមិនគួរឲ្យលើពី ១៥ ម៉ែត្រ ដែលធ្វើឲ្យពិបាកក្នុងការ ថែទាំដូចជាស្រោចទឹកដក ស្មៅជាដើម។
  - កំពស់: នៅរដូវប្រាំង២០-៣០សង់ទីម៉ែត្រ និង នៅរដូវវស្សា ពី៣០-៥០ សង់ទីម៉ែត្រ
  - ដាក់លាមកសត្វស្លូត ឬ ជីកំប៉ុស្តិ៍ ក្នុងបរិមាណ ២-៣គីឡូក្រាម ក្នុងផ្ទៃដី១ម៉ែត្រការ៉េ និង ដាក់ជីគីមី អិន-ប៉េ-កា (២០-២០-១៥, ១៥-១៥-១៥) (សូមមើលតារាងការប្រើប្រាស់ជី)
  - គ្របរង: ធ្វើបានពីរប្រភេទ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះរង ការពារសំណើមដី កាត់បន្ថយការដុះស្មៅ៖

ក. ធ្វើរងប្រើប្រាស់ស្វិតគ្របដី

១. ផ្ទៃប្រាស្វិតពណ៌ទឹកប្រាក់ ដាក់ខាងលើ

២. ប្រើបន្ទះឬស្បៀស្តើង មានចុងស្រួច ខ្ចាស់ជើងរងប្រាស្វិត

៣. ដោតបន្ទះឬស្បៀសនៅ សងខាងជើងរង ប្រវែងពី ១៥-២០សង់ទីម៉ែត្រ

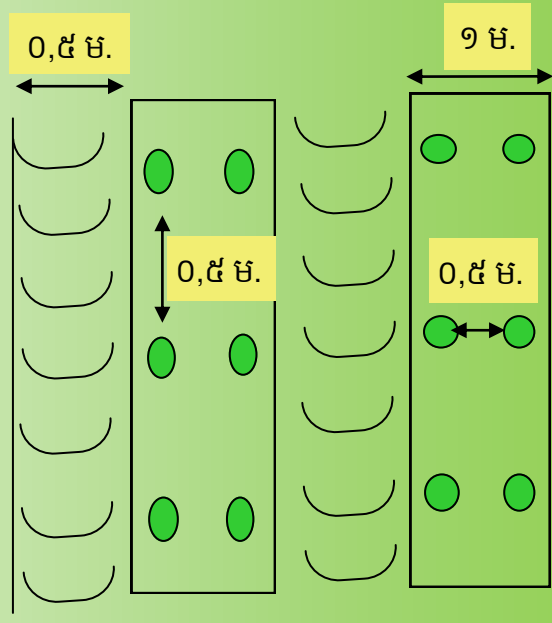
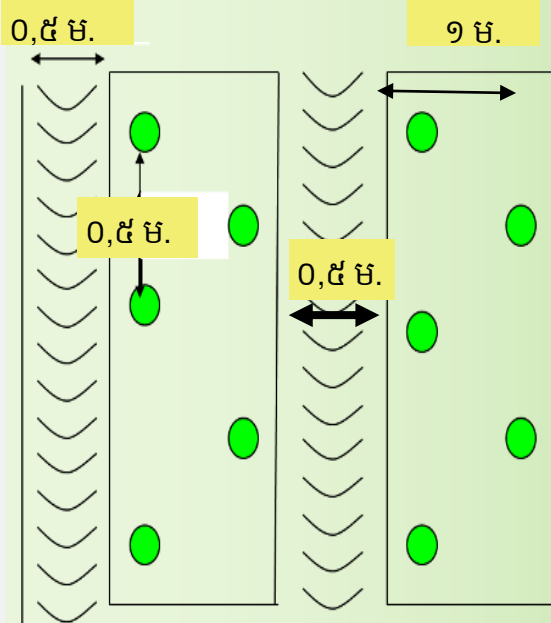
៤. យកដីសង្កត់ជើងរងសងខាង

៥. ចោះរណ្តៅដោយ ប្រើកំប៉ុងក្តៅ

១. ប្រើខ្សែទាញតំរង់ ដើម្បីចោះរណ្តៅដាំកូន និង ប្រើខ្នាតសំរាប់ចោះរណ្តៅ ពីគុម្ពមួយ ទៅគុម្ពមួយ
២. ប្រើកំប៉ុងក្តៅសំរាប់ចោះរណ្តៅ
៣. រៀបចំទ្រើង សំណាញ់ឲ្យហើយ និងបញ្ចូលទឹកតាមចន្លោះរង មុនពេលដាំ

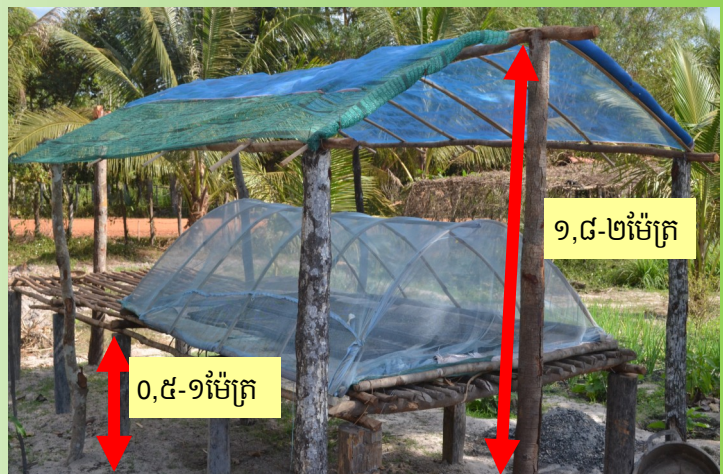
ខ. លើករងប្រើចំបើងគ្រប

រណ្តៅអាចបោះជាមុំចង្ក្រាន ឬ បួនជ្រុង

២. ការធ្វើរាងបណ្តុះ

- ដំបូលសំរាប់គ្របរាង: កំពស់ ១,៨ទៅ ២ ម៉ែត្រដើម្បីងាយស្រួលចេញចូលថែទាំ
- កំពស់រាង: ០,៥-០,៧ម៉ែត្រពីដី
- ទទឹងរាង: ០,៨-១ម៉ែត្រ
- មានដំបូលការពារទឹកភ្លៀងនិងសំណាញ់ការពារពន្លឺថ្ងៃ (ជាការប្រសើរប្រើសំណាញ់មានពណ៌បៃតង)
- មានសំណាញ់ការពារសត្វល្អិត។

ធ្វើបែបនេះ៖ កាត់បន្ថយការរលួយកូន គ្រាប់ដុះបានល្អ និងការពារបានពីការឆ្លងជម្ងឺពីសត្វល្អិតចង្រៃទៅកូនត្រសក់

៣. ការរៀបចំដីបណ្តុះ

- យកដីមានជីជាតិ ១ ភាគលាយជាមួយដីលាមកគោស្នូត ឬ ជីកំប៉ុស្តិ៍ ២ ភាគ និងធ្លុះអង្កាម២-៤ភាគ (ធ្លុះអង្កាមត្រូវត្រាំទឹករយៈពេល៣-៤យប់)
- យកល្បាយដែលបានលាយច្របល់ហើយទៅលីងរហូតក្តៅសព្វទាំងអស់

ផលប្រយោជន៍នៃការលាយល្បាយដី គឺ

- គ្រាប់ងាយដុះ ឬសដុះលូតលាស់ល្អ
  - កូនបន្លែស្រូបយកជីជាតិបានគ្រប់គ្រាន់
  - សម្លាប់មេរោគ(ជម្ងឺ) ដែលបង្កឲ្យកូនបន្លែរលួយ
  - សម្លាប់គ្រាប់ស្មៅចង្រៃដែលដុះដណ្តើមយកជីពីកូនបន្លែ
  - សម្លាប់ពងសត្វល្អិត និង សត្វល្អិតចង្រៃក្នុងដីដែលបំផ្លាញគ្រាប់បន្លែ
- យកដីដែលលីងហើយទុកឲ្យត្រជាក់ ទើបដាក់ក្នុងកន្លែង ឬ ថាសបណ្តុះ

យកដីបណ្តុះលីង ហើយដាក់កន្លែង ឬ ថាសបណ្តុះ

៤. ការរៀបចំបណ្តុះកូនត្រសក់

- ត្រូវរៀបចំបណ្តុះគ្រាប់ ព្រមពេលជាមួយគ្នានឹងការលើករងដាំ
- ការបណ្តុះកូនត្រសក់
  - យកគ្រាប់១គ្រាប់ដាក់បណ្តុះផ្ទាល់ក្នុង ១ កន្លែង ឬ ១ រន្ធ ថាសបណ្តុះដែលបានដាក់ដីហើយ។
  - រាយដីស្តើងៗពីលើគ្រាប់
  - ស្រោចទឹកឲ្យជោគ ទើបយកថាស ឬ កន្លែងដាក់គ្រាប់ ហើយដាក់ក្នុងរោងបណ្តុះ
  - ស្រោចទឹករៀងរាល់ពេលព្រឹកឲ្យជោគ (អាច១-២ដង ក្នុង ១ថ្ងៃ អាស្រ័យតាមស្ថានភាពដី)។ បើសិនដីស្ងួតពេក អាច ធ្វើឲ្យគ្រាប់មិនដុះ។

១. ដាក់គ្រាប់ក្នុងថាសបណ្តុះ

៣. យកថាសបណ្តុះដាក់ក្នុងរោងបណ្តុះ

២. រាយដីបណ្តុះពីលើគ្រាប់ទើបស្រោចទឹក

៥. ការដាំកូនត្រសក់

កូនត្រសក់មានអាយុ៧ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដុះគ្រាប់ហើយអាចយកដាំបាន។ បន្ទាប់ពីគ្រាប់ដុះបាន៣ថ្ងៃត្រូវយកកូន ត្រសក់ទៅដាក់ឲ្យត្រូវពន្លឺថ្ងៃ និង កាត់បន្ថយការស្រោចទឹកដើម្បីពង្រឹងកូនមុនពេលដាំ(មិនស្រពោនបន្ទាប់ពីដាំហើយ)។

- ដាក់ដីគីមីតាមរណ្តៅច្របល់ជាមួយដីឲ្យសព្វ (បើបានដាក់ដីមុនពេលគ្របបញ្ជាស្ទិចហើយ មិនចាំបាច់ដាក់ដីថែមទៀតទេ)

- បញ្ចូលទឹកតាមចន្លោះរងដាំគ្របបញ្ជាស្ទិច (បើស្រោចដោយដៃក្នុងរណ្តៅរងគ្របបញ្ជាស្ទិច អាចបណ្តាលឲ្យកូនបន្លែស្លោកស្រពោន) ឬ ស្រោចទឹកលើរងដែលគ្របចំបើង ។
- ដាំកូនត្រសក់នៅពេលរសៀល
- របៀបដកកូនបន្លែចេញពីថាសបណ្តុះគឺយកម្រាមរុញបាតថាសឡើងលើ ហើយដៃម្ខាងទៀតដកកូនត្រសក់ច្នៃមៗដើម្បីកុំឲ្យដាច់ឫស។

យកម្រាមដៃរុញបាតថាស ហើយដៃម្ខាងទៀតទាញដកគល់កូនដំណាំ

- ដាំកូនបន្លែត្រឹមដីបណ្តុះ
- ដាំកូនបន្លែកប់លិចដើមធ្វើឲ្យរលួយកូន

៦. ការថែទាំ

៦.១ ការដាក់ដីគីមីបំប៉ន

ពូជត្រសក់បង្កាត់ (អ៊ីប៊្រីត) ត្រូវដាក់ដីគីមី និង ស្រោចទឹកឲ្យទៀងទាត់ទើបផ្តល់ផ្លែផ្កាបានច្រើន។ ពេលវេលានិង បរិមាណដីត្រូវដាក់ អាស្រ័យទៅតាមប្រភេទដី។ ដាក់ដីបំប៉នឱ្យទៀងទាត់ពី៧-១៥ថ្ងៃម្តងបន្ទាប់ពីដាំកូនបន្លែហើយ គឺអាស្រ័យតាមប្រភេទដី។ ចំពោះដីខ្សាច់ ត្រូវដាក់ដីឱ្យញឹកញាប់ តែបរិមាណតិចជាងដីមានល្អាយច្រើនជាងខ្សាច់។

បរិមាណ និង ពេលវេលាការដាក់ដីសំរាប់ត្រូវសក់ពូជបង្កាត់

ចំនួនថ្ងៃបន្ទាប់ពីដាំ	ប្រភេទដី	បរិមាណដី	កន្លែងដាក់ដី
មុនដាំ ៥ថ្ងៃ ឬ ពេលដាំ	ដីអិន រ៉េ កា (២០.២០.១៥ ឬ ១៥.១៥.១៥)	១០ ក្រាម/ដើម	ទ្រាប់បាត
	ដីសរីរាង្គ	០,៥ គីឡូក្រាម/ដើម	ទ្រាប់បាត
៩	ដីអិន រ៉េ កា (២០.២០.១៥ ឬ ១៥.១៥.១៥)	៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ដីអាសូត (៤៦.០.០)	៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
២៣	ដីអិន រ៉េ កា (២០.២០.១៥ ឬ ១៥.១៥.១៥)	៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៣៧	ដី អិន រ៉េ (១៦.២០.០) ឬ ដី អិន រ៉េ កា (២០.២០.១២)	៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ដី ប៉ូតាស្យូម (០.០.៦០)	៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៥១	ដីអិន រ៉េ កា (២០.២០.១៥ ឬ ១៥.១៥.១៥)	២,៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ដី ប៉ូតាស្យូម (០.០.៦០)	២,៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៦៥	ដី អិន រ៉េ (១៦.២០.០) ឬ ដី អិន រ៉េ កា (២០.២០.១២)	២,៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ដីអិន រ៉េ កា (២០.២០.១៥ ឬ ១៥.១៥.១៥)	២,៥ ក្រាម/ដើម	បំប៉ន

របៀបដាក់ដីគីមី

ក. ទីតាំងដាក់ដីបំប៉ន

- រងគ្របបញ្ជាស្ទិច ឬ គ្របចំបើង ត្រូវយក ឈើបុករណ្តៅសងខាងគុម្ព ទើបដាក់ដី
- ដាំកូនបន្លែបានរយៈពេល២ អាទិត្យ ត្រូវ ដាក់ដីចំងាយ៥ស.ម ពីគល់
- ដាំកូនបានរយៈពេល៤អាទិត្យ ត្រូវដាក់ដី ចំងាយ ១០ ស.ម ពីគល់
- ដាំកូនបានលើសពី៦អាទិត្យ ត្រូវដាក់ដី នៅចន្លោះកណ្តាលពីគុម្ពមួយទៅគុម្ពមួយ

ខ. ពេលវេលាដាក់ដីបំប៉ន

- ដាក់ដីបំប៉នឱ្យបានទៀងទាត់បន្លោះពី៧-១៥ថ្ងៃម្តង បន្ទាប់ពីដាំកូនបន្លែហើយ គឺអាស្រ័យតាមប្រភេទដី។ ចំពោះ ដីខ្សាច់ ត្រូវដាក់ដីឱ្យបានញឹកញាប់ តែបរិមាណតិចជាងដី មានល្បាយច្រើនជាងខ្សាច់។
- មិនត្រូវដាក់ដីនៅពេលថ្ងៃក្តៅ ឡើយដើម្បីជៀសវាងការប៉ះពន្លឺថ្ងៃក្តៅខ្លាំងធ្វើឱ្យដីកាយហើយឆ្ងល់ខ្លោចស្លឹកដើម ស្រោចទឹកភ្លាម បន្ទាប់ពីដាក់ដីហើយ។

៦.២ ការស្រោចទឹក

- ត្រូវស្រោចទឹកនៅពេលព្រឹកតាមចន្លោះរង។ បើស្រោចទឹកពេលថ្ងៃត្រង់ ឬ ពេលល្ងាច (ដីសើមនៅពេលយប់) អាចធ្វើឲ្យត្រសក់មានបញ្ហាដូចជា រលួយ ឬ រលាកដើម។
- ស្រោចទឹកឲ្យបានទៀងទាត់ មិនត្រូវឲ្យដីស្ងួតជាពិសេសបន្ទាប់ពីដាំកូនហើយ។ ពីព្រោះកូនដំណាំត្រូវការទឹក ដីសំរាប់ដុះលូតលាស់ ឬស ដើម ស្លឹក ផ្កា ផ្លែ។
- បើពិនិត្យឃើញនៅក្បែរគល់ស្ងួត(មិនអាចលុបជាដុំមូលបាន)ត្រូវស្រោចទឹកបន្ថែម។ បើដីនៅក្បែរគល់ត្រសក់សើមខ្លាំង (ច្របាច់ដីមានទឹកហៀរតាមម្រាមដៃ) មិនត្រូវដាក់ទឹក បន្ថែមទេ។ ទឹកដក់ច្រើនពេកធ្វើឲ្យត្រសក់រលួយឬស ឬ ងាប់ដើមបាន។

៦.៣ ការចងដើម និង ការកាត់ស្លឹក

- ចងដើមត្រសក់ជាប់នឹងខ្សែសំណាញ់ច្រើង ឬ ច្រើង
- ឬស្សី ដើម្បីទប់ដើមឱ្យមានលំនឹងឡើងច្រើង ជាពិសេសនៅរដូវដែលមានខ្យល់។
- ដែលនៅជាប់នឹងដីចេញដើម្បីចៀសវាងការខ្ចាតដីប៉ះ ដែលជាហេតុនាំឱ្យឆ្លងជម្ងឺ

កាត់ស្លឹកផ្នែកខាងក្រោម

៦.៤ ការជំរះស្មៅ

ត្រូវជំរះស្មៅឲ្យបានស្អាត ទោះបីជារងគ្របចំបើង ឬ គ្របប្លាស្ទិចក៏ដោយ។ ស្មៅនៅតាមចន្លោះរង ឬ ក្នុងចំការ គឺជាជំរកសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញ និងជាភ្នាក់ងារចម្លងជម្ងឺដល់ដំណាំ។

៧. ជម្ងឺ និង សត្វល្អិតចង្រៃ

៧.១ ជំងឺទំលៀងស្លឹក

វាកើតមានលើស្លឹក ដែលយើងអាចមើលឃើញមានចំណុចអុចពណ៌លឿង រាងជ្រុងៗ ហើយដុំពណ៌នេះប្រែជាពណ៌ត្នោត។ នៅពីក្រោមផ្ទៃស្លឹកមានរោមដុំៗពណ៌ខ្មៅ (មើលបញ្ជាក់ជាមួយពន្លឺព្រះអាទិត្យ)។

ការកំចាត់ជម្ងឺទំលៀងស្លឹក	ការការពារជម្ងឺទំលៀងស្លឹក
<p>១. បេះស្លឹកជម្ងឺចេញពីដើមដោយដៃ ឬ ឧបករណ៍សំរាប់កាត់ (កូនកាំបិត កន្រ្តែ) រួចយកស្លឹកនេះទៅកប់។</p> <p>២. បាញ់ថ្នាំមេតាឡាក់ស៊ីល (Metalaxyl) ដោយឆ្លាស់គ្នាជាមួយថ្នាំម៉ង់កូហ្សែប (Mancozeb) នៅពេលថ្ងៃល្ងាច</p> <p>៣. កុំស្រោចទឹកជោតជាំពេក</p>	<p>១. ពង្រីកចន្លោះជួរ និងគុម្ពដាំត្រសក់</p> <p>២. កំចាត់ស្មៅចង្រៃ និងដំណាំអត់ប្រយោជន៍</p> <p>៣. បេះស្លឹកទើបចាប់មានរោគសញ្ញាជម្ងឺ ចេញ រួចយកស្លឹកនេះទៅកប់។</p> <p>៤. បាញ់ថ្នាំមេតាឡាក់ស៊ីល (Metalaxyl) ឬ ហូសេទីល-អាល់ (Fosetyl-AI) ការពារជម្ងឺក្នុងតំបន់ដែលមានសំណើមខ្លាំង។</p>

សំគាល់៖ ត្រូវបាញ់ថ្នាំជម្ងឺចន្លោះពី៥ទៅ៧ថ្ងៃម្តងនៅពេលថ្ងៃល្ងាច (បាញ់ពេលថ្ងៃត្រង់ ឬ ពេលព្រឹក អាចបង្កឱ្យខ្លាចស្លឹកដំណាំ)។ ថ្នាំជម្ងឺត្រូវបាញ់ពីខាងក្រោមនិងខាងលើផ្ទៃស្លឹក។ ជាការប្រសើរ ត្រូវលាយជាមួយទឹកស្អិតដើម្បីឱ្យថ្នាំនៅជាប់នឹងស្លឹកបានយូរ។

៧.២ សត្វល្អិតចង្រៃ

ទ្រីប គឺជាភ្នាក់ងារចម្លងជម្ងឺរីវ៉ុសទៅឱ្យដំណាំ។ វាមានរូបរាងតូចៗ ពិបាកមើល ហើយចូលចិត្តរស់នៅតាមកញ្ចុំត្រួយស្លឹក ដែលជាហេតុពិបាកក្នុងការកំចាត់វា។ ទ្រីបផ្លាស់ទីលឿន ដោយសារខ្យល់ហើយជាប្រភេទសត្វល្អិតត្រូវការពេល ដើម្បីផ្ទេរជម្ងឺរីវ៉ុសពីខ្លួនវាទៅដំណាំកំឡុងពេលជញ្ជក់ រុក្ខសដំណាំជាពិសេសពួកនេះអាចរស់នៅលើដំណាំបានជាច្រើនប្រភេទ។

វិធានការការពារ និង កំចាត់

- កូនបន្លែត្រូវគ្របសំណាញ់សត្វល្អិតនៅពេលបណ្តុះ
- ជ្រើសយកតែកូនបន្លែគ្មានជម្ងឺទៅដាំ
- ដុតបំផ្លាញកាកសំណល់ដំណាំ និងស្មៅចង្រៃក្នុងចំការ
- ប្រើអន្ទាក់ស្អិតពណ៌ខៀវ (យកចង់ពណ៌ខៀវលាបការស្អិតសងខាង) ដាក់នៅជុំវិញចំការ សំរាប់ចាប់ទ្រីប

សត្វល្អិតចង្រៃទ្រីប

ត្រសក់ដែលបានឆ្លងជម្ងឺរីវ៉ុស

របៀបធ្វើអន្ទាក់ចាប់សត្វល្អិតចង្រៃទ្រីប

ការស្អិតចាប់សត្វល្អិត

លាបការស្អិតពីលើអន្ទាក់ប្លាស្ទិចពណ៌ខៀវ

ដាក់អន្ទាក់ចង្រៃពីគ្នា ៧-១០ម៉ែត្រ

- ប្រើថ្នាំពុលកសិកម្មផ្លាស់គ្នាដើម្បីកំចាត់ដូចជា៖ ថ្នាំអីមីដាក្លរីដ (Imidacloprid) ថ្នាំផ្សាមេថូសាន់ (Thiamethoxan) ថ្នាំអាបាមិចទីន (Abamectin) រឺថ្នាំអាស្យាឌីរាច់ទីន (Azadirachtin) ។

សំគាល់៖

- មិនត្រូវយកថ្នាំពុលកសិកម្មលាយចូលគ្នាច្រើនមុខសំរាប់បាញ់ទេ (ថ្នាំអាចមានប្រតិកម្មជាមួយគ្នាបណ្តាលឱ្យពុំមានប្រសិទ្ធិភាព)
- ត្រូវជ្រើសរើសយកក្បាលបាញ់ទុយយោមានលក្ខណៈសាច់ល្អ ទើបថ្នាំនៅជាប់នឹងដើមស្លឹកបន្លែ
- ត្រូវប្រើទឹកស្អិតលាយជាមួយថ្នាំសំរាប់បាញ់
- ត្រូវបាញ់នៅតាមត្រួយស្លឹកដើមឱ្យសព្វ ហើយបាញ់ថ្នាំនៅពេលល្ងាច

៨. ការប្រមូលផល

- ទំហំផ្លែត្រូវកែប្រែទៅតាមតំរូវការទីផ្សារ
- ត្រូវបេះផ្លែនៅពេលព្រឹក ដោយប្រើកន្រ្តីកាត់ទង
- បេះផ្លែដាក់ក្នុងសម្ភារៈដែលមានផ្ទៃរលោង ដើម្បីជៀសវាងការកកិត និងជាំផ្លែ
- ចំណាត់ថ្នាក់គុណភាពត្រូវកែ ជា លេខ ១, ២, ៣

- ច្រកចង់ដែលមានបរិមាណសមស្របមានគុណភាពស្ងួតទន់
- ចង់ត្រូវចោះរន្ធតូចៗ ដើម្បីឲ្យមានខ្យល់ចេញចូល កុំឱ្យស្លាក
- ចៀសវាងច្រកបន្លែច្រើនហួសបរិមាណ។ ហាម ប្រើសម្ភារៈគ្មានខ្យល់ចេញចូល ព្រោះវាធ្វើឲ្យបន្លែខូចគុណភាព (ទន់ ប្រៃពណ៌លឿង និង ងាយរលួយ)។

03/16/2008

